

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 5C/23/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8218201440
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Marek Rebej
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2021:8218201440.15

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov sudcom Mgr. Marekom Rebejom v spore žalobkýň: X./I. F. Z.-T., D.. XX.XX.XXXX, N. XXX XX U. XXX, X./I. G. Z.-T., D.. XX.XX.XXXX, N. XXX XX U. XXX, X./I. Z. Z.-T.Á., D.. XX.XX.XXXX, N. XXX XX U. XXX, všetky žalobkyne právne zastúpené: JUDr. Vladimír Poch, advokát so sídlom Hviezdoslavova 3, 085 01 Bardejov, proti žalovanému: W. F., D.. XX.XX.XXXX, N. XXX XX U. XX, právne zastúpený: JUDr. Svätoslav Vaško, advokát so sídlom Baštová 5A, 085 01 Bardejov, o náhradu nemajetkovej ujmy, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni v 1. rade sumu 11.666,67 Eur, žalobkyni v 2. rade sumu 11.666,67 Eur, žalobkyni v 3. rade sumu 11.666,67 Eur, všetko v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Žalobkyniam v 1. až 3. rade p r i z n á v a voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyne v 1. až 3. rade žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa 27.06.2018 a po doplnení žaloby podaním doručeným súdu dňa 16.01.2019 sa voči žalovanému domáhali zaplataenia náhrady nemajetkovej ujmy každej žalobkyni vo výške 11.666,67 Eur a ďalšej žalobkyňa v 1. rade žiadala od žalovaného náhradu škody vo výške 2.861,89 Eur.

2. Žalobu odôvodnili žalobkyne tým, že dňa 09.07.2016 v čase asi o 21:00 hod. v katastrálnom území Lukavica v časti zvanej Stráň, legálne držanou opakovacou guľovnicou kalibru 8x57 zn. zbrojovka Brno, nezisteného typu, výrobné číslo PZ: XXXX, počas individuálnej poľovačky s riadne vystaveným povolením na lov zveri, žalovaný sa dostatočne nepresvedčil na aký objekt strelia a dvoma výstrelmi z citovanej guľovnice v domnienke, že sa na mieste, kde strelil nachádza diviacia zver, za doposiaľ bližšie nezistených príčin spôsobil vážne strelné poranenie a to priestrel ľavého stehna s poranením stehnovej tepny a žily L. Z.-T., D. XX.XX.XXXX, D. N. F.C. Č.. XXX, P. N., o ktorom nemal žalovaný vedomosť, pričom na následky týchto poranení menovaný na mieste zomrel. Za toto protiprávne konanie bol žalovaný rozhodnutím - Trestným rozkazom Okresného súdu Bardejov zo dňa 11.9.2017 č.k. 2T/195/2017-267 uznaný vinným z dôvodu, že inému z nebanlivosti spôsobil smrť, čím takto spáchal prečin usmrtienia. Podľa § 149 ods. 1 Trestného zákona, § 36 písm. j), e) Trestného zákona, § 38 ods. 2, 3 Trestného zákona bol žalovanému uložený trest odňatia slobody v trvaní 2 rokov a podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona výkon uloženého trestu bol podmienenečne odložený. Zavineným konaním žalovaného utrpel L.X. Z.-T. ťažké poranenia, na následky ktorých na mieste zomrel. Okresný súd v Bardejove potvrdil tú skutočnosť, že žalovaný sa dňa 09.7.2016 v k.ú. Lukavica zúčastnil individuálnej poľovačky s riadne vystaveným povolením na lov zveri, ale poranenia, ktoré spôsobil L.P. Z.-T. a to priestrel ľavého stehna s poranením stehnovej tepny a žily neboli zlučiteľné so životom, a aj preto

poškodení, t.j. žalobkyne si uplatňujú nárok na náhradu škody a nemajetkovú ujmu voči žalovanému a následne aj voči spoločnosti Allianz, - Slovenská poisťovňa, a.s. Dostojevského rad 4, 815 74 Bratislava. Predmetom tejto žaloby je uplatnenie nárokov o odškodnení z titulu náhrady škody spôsobenej žalobkyňi v 1. rade vo výške 2.861,89 Eur a náhrady nemajetkovej ujmy každej žalobkyňi vo výške po 11.666,67 Eur. Žalobkyne si uplatňujú svoje nároky na základe poisťnej zmluvy číslo XXXXXXXXXX uzavretej medzi Slovenským poľovníckym zväzom - ústredie, Štefánikova 10, Bratislava a Allianz - Slovenská poisťovňa a.s., Dostojevského rad 4, 815 74 Bratislava, ktorou bolo dojednané poistenie zodpovednosti za škodu členov Slovenského poľovníckeho zväzu v súvislosti s výkonom práva poľovníctva. Touto zmluvou dojednal Slovenský poľovnícky zväz poistenie v prospech tretej osoby. Z tejto poisťnej zmluvy má poistený právo, aby za neho poisťovňa uhradila škodu vzniknutú inému na zdraví alebo usmrtením, poškodením, zničením alebo stratou vecí, ak škoda vznikla pri výkone práva poľovníctva, pokiaľ je daná zodpovednosť poisteného za škodu v čase trvania poistenia. Spôsobená škoda nebola hrazená ani žalovaným, ani poisťovňou.

3. Uznesením zo dňa 29.03.2019 č.k. 5C/23/2018-28, právoplatným dňa 09.04.2019, tunajší súd na návrh žalobkyň postupom podľa § 79 C.s.p. pripustil do konania ako žalovaného v 2. rade Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s. so sídlo Dostojevského rad 4, 851 74 Bratislava, IČO: 00 151 700. Tento žalovaný v 2. rade vo svojom písomnom podaní doručenom súdu dňa 11.04.2019 k žalobe uviedol, že poisťná zmluva č. XXX XXX XXX X o poistení zodpovednosti za škodu vrátane jej zmien bola uzatvorená medzi Slovenským poľovníckym zväzom ako poistníkom a Allianz - Slovenskou poisťovňou a.s. ako poisťovateľom. Poistenými v zmysle predmetnej zmluvy sú 1. Slovenský poľovnícky zväz a jeho organizačné zložky, 2. člen Slovenského poľovníckeho zväzu, ktorý je držiteľom poľovného lístka a ktorý je občanom SR, 3. člen Slovenského poľovníckeho zväzu, ktorý nie je držiteľom poľovného lístka, 4. držiteľ poľovného lístka - cudzinec, 5. Poľovne upotrebitelný pes uznaného poľovného plemena s preukazom o pôvode. Toto poistenie sa riadi Všeobecnými poisťnými podmienkami pre poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú právnickými a podnikajúcimi fyzickými osobami Allianz - Slovenskej poisťovne, a.s. (ďalej len VPP-Z) a sú jej neoddeliteľnou súčasťou. Predmetom poistenia, t.j. poistenou činnosťou v zmysle vyššie uvedenej poisťnej zmluvy je poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú v súvislosti s výkonom práva poľovníctva poisteného, bez zodpovednosti za škodu spôsobenú vadným výrobkom. Ďalej uviedol, že hlavným princípom poistenia zodpovednosti za škodu je, že takýmto poistením sa poistený zabezpečuje pre prípad, ak by zodpovedal za škodu. V zmysle ustanovení Občianskeho zákonníka z poistenia zodpovednosti za škody má poistený právo, aby v prípade poisťnej udalosti poisťiteľ za neho nahradil podľa poisťných podmienok škodu, za ktorú poistený zodpovedá (§ 822 OZ). Náhradu platí poisťiteľ poškodenému, poškodený však právo na plnenie proti poisťovateľovi nemá, ak osobitné predpisy neustanovujú inak (§ 823 OZ). Vychádzajúc z predmetných zákonných ustanovení, ako aj všeobecných poisťných podmienok danej poisťnej zmluvy, je nepochybne a jednoznačne zrejmé, že ten, kto spôsobil smrteľné zranenie pri výkone práva poľovníctva, t.j. W. F. ako člen Slovenského poľovníckeho zväzu, má poistenú zodpovednosť za škodu v rámci predmetného poistenia a tým aj právo, aby v prípade poisťnej udalosti poisťovňa za neho nahradila škodu, za ktorú zodpovedá, avšak len v rozsahu článku 2 bod 4. písm. b) VPP-Z (v zmysle ktorého nemajetková ujma nie je poistením krytá). Ako vyplýva z ustanovenia § 823 OZ (náhradu platí poisťiteľ poškodenému, poškodený však právo na plnenie proti poisťovateľovi nemá, ak osobitné predpisy neustanovujú inak), poškodený však právo uplatniť svoj nárok priamo voči poisťovateľovi v zmysle tohto zákonného ustanovenia nemá, s výnimkou prípadov osobitne upravených (napr. v prípade povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, kde špeciálny právny predpis zákon č. 381/2001 Z.z. v ust. § 15 zakotvuje priamy nárok poškodeného voči poisťovni). Týmto ustanovením je tak obmedzená priama žalovateľnosť poisťovateľa poškodeným, nakoľko v poistení zodpovednosti nevstupuje poisťovateľ na miesto škodcu. V danom prípade medzi žalobkyňami ako poškodenými a poisťovateľom t.j. poisťovňou ako žalovaným v 2. rade, priamy vzťah poisťnou zmluvou č. XXX XXX XXX ohľadne vzniknutej škody nevznikol, a preto je vylúčené, aby mohol byť poisťovateľ priamo zaviazaný na akékoľvek plnenie, za ktoré nesie zodpovednosť iný subjekt, ktorý voči poisťovateľovi vystupuje len v rámci zodpovednostného poisťného vzťahu. Poukazujúc na vyššie uvedené je tak nepochybne a jednoznačne zrejmé, že spoločnosťou Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s. vznesená námietka absencie jej pasívnej legitimácie pre toto konanie je plne dôvodná, a preto žiada žalobu voči nej v celom rozsahu zamietnuť. V tejto súvislosti poukázal na uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 8Co/327/2014 zo dňa 09.09.2015, ktorým vyslovil právny názor o tom, že z poisťnej zmluvy č. XXXXXXXXXX a ani zo všeobecných poisťných podmienok nevyplýva priamy nárok poškodeného na plnenie voči poisťovateľovi a preto je potrebné

dôsledne sa riadiť ust. §§ 822, 823 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorých má poškodený priamy nárok na náhradu škody len proti tomu, kto za škodu zodpovedá.

4. Žalobkyne podaním doručeným súdu dňa 16.05.2019 k stanovisku v tom čase žalovaného v 2. rade k žalobe uviedli, že výška náhrady majetkovej škody (majetková ujma) v sume 2.861,89 Eur pozostáva z celkových nákladov na pohreb nebohého Ľ. Z.-T., konkrétne rakva, kríž, kalich, manipulácia s ľudskými pozostatkami, vybavovanie dokladov, ako aj prevoz nebohého v celkovej sume 447,60 Eur, ČV od manželky a ikebana na rakvu v sume 159,- eur, nájomné za kultúrny dom v sume 10,- Eur, výdavky na pohrebnú hostinu v sume 45,29 Eur a z ceny náhrobného kameňa s príslušenstvom v sume 2.200,- Eur. Zároveň žalobkyne s poukazom na § 139 C.s.p. uviedli, že vzhľadom na čl. 2 bod 4b Všeobecných poisťovacích podmienok si od žalovaného v 2. rade uplatňujú iba majetkovú ujmu spočívajúcu v celkových nákladoch na pohreb nebohého Ľ. Z.-T. v sume 2.861,89 Eur, pričom nemajetkovú ujmu si žalobkyne uplatňujú od žalovaného v 1. rade, nakoľko on zavinil smrť nebohého Ľ. Z.-T.. Vzhľadom k uvedenému navrhli zmenu petitu žalobného návrhu tak, že žiadali uložiť žalovanému v 1. rade povinnosť zaplatiť každej žalobkyni náhradu nemajetkovej ujmy vo výške po 11.666,67 Eur a ďalej žalobkyňa v 1. rade žiadala od žalovaného v 2. rade zaplataenie náhrady škody vo výške 2.861,89 Eur.

5. Žalovaný v 1. rade v podaní doručenom súdu dňa 18.06.2019 k žalobe uviedol, že nesúhlasí s uplatneným nárokom zo strany žalobkýň a preto navrhol vykonanie dokazovania vo veci.

6. Okresný súd Bardejov čiastočným rozsudkom zo dňa 15.10.2019 č.k. 5C/23/2018-82 súd na základe vykonaného dokazovania rozhodol tak, že konanie o žalobe žalobkyne v 1. rade voči žalovanému v 1. rade v časti náhrady majetkovej škody vo výške 2.861,89 Eur zastavil (I. výrok); konanie o žalobe žalobkýň v 1. až 3. rade voči žalovanému v 2. rade v časti náhrady nemajetkovej ujmy každej žalobkyni vo výške 11.666,67 Eur zastavil (II. výrok); žalobu žalobkyne v 1. rade voči žalovanému v 2. rade v časti náhrady majetkovej škody vo výške 2.861,89 Eur zamietol (III. výrok) a žalovanému v 2. rade priznal voči žalobkyniam v 1. až 3. rade nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (IV. výrok). Predmetný čiastočný rozsudok nadobudol právoplatnosť dňom 27.12.2019. Predmetom konania tak zostala žaloba žalobkýň v 1. až 3. rade voči žalovanému v časti o náhradu nemajetkovej ujmy pre každú z nich vo výške 11.666,67 Eur. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že k zamietnutiu žaloby voči žalovanému v 2. rade došlo z dôvodu nedostatku pasívnej vecnej legitímácie na jeho strane, keďže medzi žalobkyňami a žalovaným v 2. rade nevznikol záväzkovo-právny vzťah, na základe ktorého by žalobkyne boli nositeľmi hmotného práva a žalovaný v 2. rade nositeľom hmotnoprávnej povinnosti, ktorá zodpovedá právu, ktorého sa žalobkyne domáhajú.

7. Písomným podaním, doručeným súdu dňa 07.06.2021, právny zástupca žalobkýň doplnil skutkové tvrdenia v súvislosti s náhradou nemajetkovej ujmy. Uviedol, že:

- žalobkyňa v 1. rade ako manželka zomrelého Ľ. Z.-T. utrpela po úmrtí manžela depresívne stavy spočívajúce v smútku zo straty manžela; v strate živiteľa rodiny a obrovskej neistoty z budúcnosti; zrušenia manželovej firmy - prevzatia funkcie samoživiteľky, hľadanie novej práce z dôvodu, že pracovala v manželovej firme; vo vyrovnaní sa s novou situáciou a následne starosti spojené s likvidáciou spoločnosti, vysporiadania záväzkov, vymáhania pohľadávok, realizácie a dokončenia objednávok; v sústavnom psychickom tlaku a s tými súvisiacimi úzkostlivými stavmi.

- žalobkyňa v 2. rade ako dcéra zomrelého utrpela po úmrtí otca nasledovné ujmy: veľmi zlý spánok a následný spánkový deficit; nočné mory; výrazné zhoršenie sa sústredenia na preberajúce učivo v maturitnom ročníku; po prázdninách narušenie medziľudských vzťahov v školskom kolektíve; depresia a smútok z absencie rodiča na dôležitých životných udalostiach (stužková slávnosť, svadba); zhoršené medziľudské vzťahy, precitlivenosť a následný rozvod po niekoľkých mesiacoch; okamžitý návrat zo zahraničnej brigády aj napriek strate finančných prostriedkov; neistota z budúcnosti.

- žalobkyňa v 3. rade ako dcéra zomrelého utrpela po úmrtí otca nasledovné ujmy: veľmi ťažké a komplikované začlenenie sa do nového kolektívu pri prechode z prvého stupňa do druhého stupňa školskej dochádzky (5. ročník); po tragickej udalosti výrazné zhoršenie sa sústredenia na preberajúce učivo a ani pri vynaložení maximálneho úsilia nedosahuje také výsledky pri vyučovaní, ako pred úmrtím blízkeho človeka; uzavretie sa do seba, mĺkvosť, precitlivenosť, ťažko nadviazať priateľské vzťahy s rovesníkami.

8. Na prejednanie a rozhodnutie sporu súd nariadil viaceré pojednávania. Súd vo veci nariadil pojednávanie na deň 07.09.2021 na ktoré riadne a včas predvolal právneho zástupcu žalobkýň a

právneho zástupcu žalovaného, pričom obaja sa dostavili na pojednávanie, rovnako tak aj žalobkyne v 1. a 2. rade.

9. Na nariadených pojednávaniach súd vykonal dokazovanie výsluchom žalobkýň v 1. a 2. rade, oboznámením listín a to listu o prehliadke mŕtveho, trestného rozkazu, paragonu, faktúry, príjmových pokladničných dokladov, poisťnej zmluvy, všeobecných poisťných podmienok, uznesenia Krajského súdu v Prešove sp.zn. 8Co/327/2014, oznámenia Allianz - Slovenskej poisťovne, a.s. zo dňa 19.05.2021, oznámenia a žiadosti žalovaného adresovaného Slovenskému poľovníckemu zväzu zo dňa 13.05.2021, oznámenia a výzvy žalovaného adresovaného Allianz - Slovenskej poisťovni, a.s. z 13.05.2021 ako aj ďalším spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav:

10. Z Listu o prehliadke mŕtveho a štatistického hlásenia o úmrtí zo dňa 12.07.2016 vystaveného MUDr. O.F. H., všeobecnou lekárkou Bardejov a MUDr. O. G., vedúcim lekárom, súdnym lekárom Prešov vyplýva úmrtie Ľ. Z.-T., D.. XX.XX.XXXX, N. F. XXX, P. N. a to dňa 09.07.2016 na lúke v katastri obce Lukavica, okres Bardejov. Ako príčina smrti je uvedené „Hemoragický šok“, prvotná príčina - poranenie výstrelom z guľovnice. Záverečnou diagnózou podľa vykonanej pitvy je šok po vykrvácaní zo strelného poranenia ľavého stehna s prvotnou príčinou - strelné poranenie, priestrel ľavého stehna s poranením stehrovej tepny a žily. Išlo o strelné poranenie s bližšie neurčeným úmyslom.

11. Z trestného rozkazu Okresného súdu Bardejov zo dňa 11.09.2017 č.k. 2T/195/2017-266 vyplýva, že žalovaný v 1. rade ako obžalovaný bol uznaný vinným, že v čase okolo 21.00 hod. dňa 9.7.2016 v katastrálnom území obce Lukavica v časti zvanej Stráň, legálne držanou opakovacou guľovnicou, kalibru 8x57, zn. zbrojovka Brno, nezisteného typu, výr. č. PZ:XXXX, počas individuálnej poľovačky s riadne vystaveným povolením na lov zveri, po tom, ako dvakrát vystrelil v domnienke, v tom čase, na tam nachádzajúcu sa diviáciu zver, za doposiaľ bližšie nezistených príčin spôsobil strelné poranenie, a to priestrel ľavého stehna s poranením stehrovej tepny a žily, Ľ. Z.-T., D.. XX.X.XXXX S. N., D. H. N. F. Č.. XXX, P. N., o ktorom obžalovaný nemal v čase streľby vedomosť, kde na následky týchto poranení menovaný na mieste zomrel, teda inému z nedbanlivosti spôsobil smrť, čím spáchal prečin usmrtienia podľa § 149 ods. 1 Trestného zákona. Za to mu súd uložil podľa § 149 ods. 1 Trestného zákona, § 36 písm. j/, l/ Trestného zákona a § 38 ods. 3 Trestného zákona trest odňatia slobody v trvaní 2 rokov. Podľa § 49 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona výkon uloženého trestu obžalovanému podmienienečne odložil a podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona určil skúšobnú dobu v trvaní 2 rokov. Podľa § 61 ods. 1, 2 Trestného zákona obžalovanému uložil aj trest zákazu činnosti vykonávať právo poľovníctva na dobu 2 rokov. Podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku sa poškodená F. Z.-T. a Sociálna poisťovňa, pobočka Bardejov s nárokmi na náhradu škody odkázali na civilný proces. Trestný rozkaz nadobudol právoplatnosť dňa 10.10.2017.

12. Z výsluchu žalobkyne v 1. rade vyplynulo, že s Ľ. Z.-T. boli manželmi 19 rokov. Manželstvo bolo dobré. Mali spolu dve dcéry. Manžel podnikal ako živnostník, mal kovovýrobu a ona s ním tam pracovala. Manželstvo bolo fungujúce, počas manželstva postavili rodinný dom, v ktorom aj teraz býva s deťmi. S manželom boli citovo naviazaní, nehádali sa, stále boli spolu - jednak doma a aj v práci. Aj obe dcéry na otca boli citovo naviazané. Keď došlo k tej nešťastnej udalosti, mladšia mala vtedy iba 10 rokov. Staršia dcéra bola v tom čase na brigáde v zahraničí, musela to tam ukončiť a vrátiť sa domov. Keď manžel pri tej udalosti zomrel, mal 37 rokov a žalobkyňa rovnako 37 rokov. Staršia dcéra mala 18 rokov. Manžel bol zdravý, mal iba bežné choroby, nič trvalé. Žalobkyňa taktiež mala v tom čase dobrý zdravotný stav. Nemala žiadne trvalé choroby, len bežné ochorenia. Manžel bol živiteľom rodiny. Žalobkyňa mu v práci pomáhala. Niekedy si dokázali spolu mesačne zarobiť aj 2.500,- €. Niekedy menej, niekedy aj viac, podľa zákaziek a záviselo to aj od toho, či im bolo za prácu zaplatené zákazníkmi. Po smrti manžela živnosť manžela ukončila. Čo sa dalo - stroje, náradie - to sa predalo. Ďalej sa v tomto podnikaní nepokračovalo. Žalobkyňa si našla inú prácu, v súčasnosti pracuje ako predavačka v stavebninách. Najskôr musela ukončiť manželovo podnikanie, potom si začala hľadať novú prácu a od roku 2018 pracuje v stavebninách. Tam pracuje doteraz, pričom jej mesačný príjem je v čistom okolo 500,- €. Niekedy aj menej. Z tohto príjmu sa snaží zabezpečiť chod celej domácnosti, v ktorej žije spolu s dvoma dcérami. Staršia dcéra skončila strednú školu a pracuje v zahraničí, pričom jej finančne vypomáha a podieľa sa tak na chode domácnosti. Mladšia dcéra stále chodí do školy. Ďalej z výsluchu vyplynulo, že manžel jej vo všetkom pomáhal. Či už okolo auta, práce okolo domu. V súčasnosti musí všetko zabezpečovať sama. V priebehu výsluchu, keď mala žalobkyňa opísať aké následky mala smrť manžela na ňu, táto sa rozplakala. Následne z výsluchu vyplynulo, že bolo to ťažké, manžel zomrel mladý. Stále

je to ťažké, aj keď uplynulo už niekoľko rokov. Všetko rieši sama, nemá sa na koho obrátiť so starosťami. V období po smrti sa iba starala o deti. Vypravila ich len do školy a nič nerobila. Nebola ničoho schopná, mala depresívne stavy. Tri mesiace po manželovej smrti mala staršia dcéra stužkovú slávnosť, čo bolo taktiež ťažké prežívať bez manžela. Staršia dcéra sa v roku 2019 vydala, pričom medzitým sa už aj rozviedla. Má za to, že aj tento rozvod súvisel s následkami po smrti jej otca, keďže sa nevedela začleniť a riadne v manželstve fungovať. Pokiaľ ide o mladšiu dcéru, tej sa po smrti otca zhoršili výsledky v škole. Práve v tom čase prechádzala z prvého na druhý stupeň základnej školy. Mala nových spolužiakov a mala problém začleniť sa do kolektívu. Stále sa to prejavuje v tom, že je viac utiahnutá. Bývajú v dedine, v časti, kde je menej rodinných domov. Dcéra je väčšinou doma, nechodí medzi ľudí. Nemá veľa kamarátov. Ďalej z výsluchu žalobkyne vyplynulo, že po smrti manžela mala obavy z budúcnosti. Musela ukončiť ich podnikanie. Staršia dcéra chcela pôvodne študovať na vysokej škole, ale potom od toho upustila. Je cítiť aj finančnú stratu vzhľadom na príjem, ktorý dosahovali s manželom spoločne a aký dosahuje teraz sama. Je rozdiel, keď niečo robili dvaja spoločne a keď to teraz musí robiť sama.

13. Z výsluchu žalobkyne v 2. rade vyplynulo, že L. Z.-T.V. bol jej otcom. V čase, keď zomrel mala 18 rokov. Boli na ňom všetky maximálne závislé finančne, keďže bol živiteľom rodiny. Obe so sestrou boli vtedy školopovinné. Stalo sa to v lete pred jej maturitným ročníkom, sestra nastupovala do 5. ročníka. Šla teda do nového kolektívu na druhý stupeň. Bolo pre nich obe zložité sa začleniť. Obe dcéry s ním mali dobrý vzťah, veľmi blízky. Po smrti otca mala problémy s učením, musela vynaložiť omnoho väčšie úsilie, aby vykazovala výsledky ako predtým a dostatočne sa pripravila na maturitu. Sestra, keď prišla na druhý stupeň, mala nových spolužiakov, nové vyučovacie predmety a bolo to pre ňu veľmi ťažké. Celkovo aj dodnes majú z toho veľmi veľkú traumu. Aj preto sestra dnes neprišla na výsluch na súd. Nechce sa o tom rozprávať ani s blízkymi. Preto ani na súde by určite nič nevy povedala. Žalobkyňa má doteraz zhoršený spánok, niekedy úzkostné stavy. Napr. na sviatky - na Vianoce by boli spoločne doma. Teraz chodia k rodine. Ohľadne vzťahu s otcom uviedla, že otec sa im venoval na 100 %. Napr. aj cez víkend čas trávili stále spolu, chodievali na rôzne akcie. Celý voľný čas trávili spolu ako rodina. Ohľadne prospechu v škole po smrti otca uviedla, že v maturitnom ročníku mala ten istý prospech, aký mávala predtým. Ale musela vynaložiť omnoho viac úsilia, aby sa naučila učivo, ktoré potrebovala. Mala zhoršený spánok, aj celkovú náladu a jej výkon pri učení bol tomu prislúchajúci. Žalobkyňa má za to, že predmetná tragická udalosť mala veľký súvis s trvaním jej manželstva. Jej otec najprv nechcel, aby sa za manžela vydala. Keď otec zomrel, tak tá situácia bola pre ňu psychicky náročná a zrejme aj preto sa za neho napokon vydala. Následne sa však rozviedli, pretože videla, že to v manželstve s ním nemá zmysel. Pochopila, že to bolo zlé rozhodnutie, ktoré urobila len pod vplyvom práve emócií zo straty otca. Zároveň z výpovede žalobkyne vyplynulo, že v súčasnosti pracuje na brigáde počas letnej sezóny v Rakúsku. Už neštuduje a ak by mala ísť na vysokú školu, mama ako samoživiteľka by to finančne nezvládla. Deti nemá.

14. Podľa Článku 19 ods.2 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

15. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

16. Podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadostučenie.

17. Podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadostučenie podľa ods.1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby, alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

18. Podľa § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka, výšku náhrady podľa ods. 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

19. Podľa § 193 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len ako „C.s.p.“), súd je viazaný rozhodnutím ústavného súdu o tom, či určitý právny predpis nie je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavným zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná.

Súd je tiež viazaný rozhodnutím ústavného súdu alebo Európskeho súdu pre ľudské práva, ktoré sa týkajú základných ľudských práv a slobôd. Ďalej je súd viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihnutelný podľa osobitného predpisu, a o tom, kto ich spáchal, ako aj rozhodnutím o osobnom stave, vzniku alebo zániku spoločnosti.

20. Po právoplatnosti čiastočného rozsudku Okresného súdu Bardejov zo dňa 15.10.2019 č.k. 5C/23/2018-82 sa žalobkyne domáhali voči žalovanému nahradenia nemajetkovej ujmy, ktorá im vznikla neoprávneným zásahom do ich súkromia, tým, že manžel žalobkyne v 1. rade a otec žalobkyní v 2. a 3. rade - L. Z.-T. zomrel následkom protiprávneho konania žalovaného.

21. Žalobkyne v 1. až 3. rade v zmysle Článku 19 ods. 2 Ústavy SR majú právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života. Uvedené ustanovenie ústavného zákona sa premietlo do ustanovení Občianskeho zákonníka, ktoré v § 11 a nasl. garantujú každej fyzickej osobe právo na ochranu svojej osobnosti najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

22. Súd konštatuje, že podľa § 193 C.s.p. je viazaný rozhodnutím príslušného orgánu o tom, že bol spáchaný trestný čin a o tom, kto ho spáchal. Viazanosť sa vzťahuje iba na výrok, nie na odôvodnenie rozhodnutia. Z výroku o vine je potom nutné vychádzať ako z celku a brať do úvahy jeho právnu a skutkovú časť s tým, že rieši naplnenie skutkovej podstaty trestného činu konkrétnym konaním páchatel'a. Týmto okruhom otázok je teda súd viazaný v tom zmysle, že si o nich nemôže urobiť ani prejudiciálny záver.

23. Vzhľadom na uvedené je preto zrejmé, že súd v tomto konaní je viazaný trestným rozkazom Okresného súdu Bardejov č.k. 2T/195/2017-266 zo dňa 11.09.2017 a na jeho základe je teda viazaný tým, že žalovaný sa ako obžalovaný v uvedenom právoplatne ukončenom trestnom konaní dopustil protiprávneho konania, a síce prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1 Trestného zákona na tom skutkovom základe, že v čase okolo 21.00 hod. dňa 9.7.2016 v katastrálnom území obce Lukavica v časti zvanej Stráň, legálne držanou opakovacou guľovnicou, kalibru 8x57, zn. zbrojovka Brno, nezisteného typu, výr. č. PZ:XXXX, počas individuálnej poľovačky s riadne vystaveným povolením na lov zveri, po tom, ako dvakrát vystrelil v domnienke, v tom čase, na tam nachádzajúcu sa diviačiu zver, za doposiaľ bližšie nezistených príčin spôsobil strelné poranenie, a to priestrel ľavého stehna s poranením stehnovkej tepny a žily, L. Z.-T., D.. XX.X.XXXX S. N., D. H. N. F. Č.. XXX, P. N., o ktorom obžalovaný nemal v čase streľby vedomosť, kde na následky týchto poranení menovaný na mieste zomrel.

24. Z vyššie uvedeného bolo preukázané, že protiprávnym konaním žalovaného bol spôsobený vážny následok a tento sa dotkol žalobkyní veľmi silným spôsobom, pretože došlo k smrti ich blízkeho príbuzného. Žalobkyňa v 1. rade bola manželkou zosnulého L. Z.-T. a žalobkyne v 2. a 3. rade jeho dcérami. Žalobkyne v dôsledku protiprávneho konania žalovaného prišli o člena ich rodiny a sú v súdnom konaní aktívne legitimované na podanie žaloby o náhradu nemajetkovej ujmy a žalovaný ako subjekt, ktorý sa dopustil protiprávneho konania voči L. Z.-T.L. je pasívne vecne legitimovaný v tomto spore.

25. Súd vzhľadom na závery vykonaného dokazovania jednoznačne konštatuje, že následok protiprávneho konania žalovaného je nereparovateľný a predstavuje veľmi veľký citový zásah do osobnostnej sféry žalobkyní. V dôsledku vyššie opísaného protiprávneho konania žalovaného došlo k výraznému a nenapraviteľnému zásahu do osobnostných práv žalobkyní. Bola narušená celistvosť ich rodiny a bolo zasiahnuté do ich súkromného a rodinného života, pričom následky sú trvalé a neodstrániteľné. V dôsledku tragickej smrti blízkej osoby žalobkyní došlo k nesmierne závažnej ujme, spočívajúcej v strate milovaného človeka, čím sú žalobkyne do budúcnosti ochudobnené o rodinný život. Ujma spočíva aj v citovej strate, keď žalobkyne smrťou manžela a otca stratili jeho lásku a radosť s ním prežívanú, stratili pomoc a podporu, ktorú im poskytoval. Žalobkyne utrpeli citovú ujmu spočívajúcu v nepríjemných pocitoch úzkosti, smútku, strachu, obáv o budúcnosť, šoku zo smrti blízkej osoby.

26. Žalovaný svojim protiprávnym konaním zasiahol do osobnostných práv žalobkyní a to do ich práva na súkromný a rodinný život. Vykonaným dokazovaním bolo nepochybne preukázané, že medzi žalobkyňami a nebohým L. Z.-T. existovali veľmi silné rodinné, citové vzťahy vytvorené v rámci ich súkromného a rodinného života. Žalobkyňa v 1. rade žila s nebohým manželom v harmonickom skoro 19 ročnom manželstve. V spolužití jej manžel poskytoval potrebnú pomoc a podporu. Manželia jednak

trávili čas v práci, keď spoločne pracovali na základe živnosti nebohého manžela. Spoločne trávili čas aj v domácich podmienkach, aj mimo domácnosti, boli si veľmi citovo blízki a viedli riadny rodinný život. Žalobkyne v 2. a 3. rade žili so svojimi rodičmi v spoločnej domácnosti, ich vzájomné vzťahy s nebohým otcom boli veľmi blízke, trávili spolu veľa času, ako otec im bol oporou, schopný pomôcť a poradiť v rôznych životných situáciách. V čase smrti otca mala žalobkyňa v 2. rade 18. rokov a nastupovala do maturitného ročníka na strednej škole a žalobkyňa v 3. rade mala 10. rokov a nastupovala do piateho ročníka na základnej škole. Po smrti manžela bola žalobkyňa v 1. rade nútená ukončiť podnikanie vykonávané manželom a vďaka ktorému takto spoločne zabezpečovali finančné prostriedky pre svoju rodinu. Následne si žalobkyňa v 1. rade, už ako samoživiteľka rodiny, zabezpečila iné zamestnanie, avšak príjem z neho nedosahuje výšku príjmu, ktorý dosahovali spoločne s manželom z jeho podnikania. Smrť otca mala veľmi negatívny vplyv aj na žalobkyne v 2. a 3. rade a to jednak zo zdravotného a citového hľadiska (zhoršený spánok, úzkostné stavy, utiahnutosť), ako aj z hľadiska začlenenia do školského kolektívu a samotného plnenia školských povinností, keď bolo potrebné vynaložiť oveľa väčšie úsilie ako predtým. Žalobkyňa v 2. rade sa vzhľadom na svoj vek ocitla po smrti otca v psychicky náročnej situácii, čo ju viedlo k neuváženej rozhodnutiu uzavrieť manželstvo, ktoré však následne bolo rozvedené. Z uvedeného vyplýva, že predpoklady pre priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch boli v danom prípade dané, naplnené. Je nepochybné, že ujmu, ktorá poškodeným vznikla, by každá iná osoba považovala za ujmu objektivne závažnú.

27. Súd poznamenáva, že náhrada nemajetkovej ujmy nie je náhradou za život, slúži len na zmiernenie následkov vzniknutej ujmy a je nepochybné, že žiadna suma priznaná v súdnom konaní nie je dostatočná vzhľadom na spôsobenú ujmu, ani na to, aby nahradila ľudský život. Výška náhrady je priznávaná súdmi na základe voľnej úvahy s prihliadnutím na zákonné kritériá a to na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých došlo k neoprávnenému zásahu do osobnosti (§ 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka). Súd musí zohľadniť aj doterajšiu rozhodovaciu prax súdov pri rozhodovaní o výške nemajetkovej ujmy.

28. Závažnosť vzniknutej ujmy žalobkyň mal súd za potvrdenú výsledkami vykonaného dokazovania. Smrťou ich blízkej osoby došlo k nenávratnej deštrukcii dovtedajších osobných a rodinných vzťahov. Vzhľadom na intenzitu tohto zásahu a jeho nenapraviteľné následky je morálne zadostučinenie nepostačujúce, preto žalobkyňam patrí náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch. Dokazovaním bola preukázaná silná intenzita citových väzieb medzi žalobkyňami a nebohým. Ich rodinný život možno charakterizovať ako dlhodobu harmonickú, založenú na láske a vzájomnej úcte, podpore. V dôsledku smrti im blízkej osoby sa tieto väzby pretrhli a žalobkyne tým stratili možnosť rodinné vzťahy ďalej udržiavať, prehľbovať. Súd prihliadal pri rozhodovaní na intenzitu citového vzťahu primárnej (zomrelá osoba) a sekundárnej obete (žalobkyne). Okolnosťou na strane primárne a sekundárne poškodených osôb, ktorú musí súd zohľadniť pri rozhodovaní, je aj vek a zdravotný stav primárne, sekundárne poškodeného. Uvedené kritérium vychádza z predpokladu, že strata rodinného príslušníka vo vyššom veku alebo s vážnou diagnózou bude pre blízke osoby menej bolestivá, ako pri náhlej neočakávanej smrti mladého zdravého človeka. Z dokazovania vyplynulo, že L. Z.-T.V. zomrel vo veku 37 rokov, pričom jeho zdravotný stav bol dobrý, bez žiadnych známych vážnych zdravotných chorôb. Žalobkyňa v 1. rade mala v čase smrti manžela taktiež 37 rokov, žalobkyňa v 2. rade 18 rokov a žalobkyňa v 3. rade 10 rokov. Pri stanovení výšky náhrady nemajetkovej ujmy je ďalším kritériom existencia závislosti primárnej a sekundárnej obete a to tak majetkovej závislosti, ako aj závislosti, ktorá nemá majetkový charakter. Žalobkyne žili s nebohým v spoločnej domácnosti a žalobkyňa v 1. rade spoločne s manželom v rámci výkonu jeho živnostenského oprávnenia zabezpečovali finančné prostriedky na krytie všetkých výdavkov spojených s chodom domácnosti, ako aj s ich ďalšími nákladmi. Smrť spoluzijúcej osoby tak zasiahla aj do ich majetkovej sféry, kedy na všetky výdavky zostala žalobkyňa v 1. rade sama, pričom musela ukončiť živnostenské podnikanie nebohého manžela, avšak v súčasnosti nedosahuje príjem porovnateľný s príjmom, ktorý dosahovali spoločne s manželom. Súd pri úvahe o výške ujmy žalobkyň prihliadol na skutočnosť, že nebohý nijako nezapríčinil vznik ujmy, neporušil žiadnu právnu povinnosť, naopak jeho usmrtenie zavinil žalovaný. Po zohľadnení všetkých vyššie uvedených skutočností je podľa názoru súdu žaloba každej zo žalobkyň na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 11.666,67 Eur v celom rozsahu primeraná. Výška priznanej nemajetkovej ujmy v peniazoch vo vzťahu k žalobkyňam nie je žiadnou hmotnou satisfakciou, ale určitým gestom slušnosti a spravodlivosti a v žiadnom prípade nemôže odčiniť dopad tragickej udalosti, ktorá nastala následkom konania žalovaného. Výška súdom priznanej sumy nemôže viesť k neprimeranému obohateniu a nie je ani náhradou príjmu, musí byť primeraná závažnosti vzniknutej ujmy a okolnostiam, za ktorých k porušeniu práva došlo. Je

nepochybné, že táto udalosť bude mať v živote žalobkýň trvalé následky, ktoré nie je možné ničím úplne odstrániť.

29. Vzhľadom k vyššie uvedenému súd žalobe žalobkýň o náhradu nemajetkovej ujmy vyhovel v celom rozsahu tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti rozsudku.

30. Súd sa nestotožnil s procesnou obranou žalovaného, že v prípade priznania nemajetkovej ujmy žalobkyniam v uplatnenom rozsahu, jednalo by sa o nemožné plnenie v zmysle § 575 a nasl. Občianskeho zákonníka. S poukazom na uvedené ustanovenia má súd za to, že nemožnosť plnenia musí byť objektívna, teda nesmie byť spôsobená iba individuálnou neschopnosťou plniť na strane žalovaného ako dlžníka, napr. jeho platobnou neschopnosťou. Navyše musí ísť o trvalú nemožnosť plniť. Ak by bolo plnenie nemožné iba po určitý čas, nejedná sa o nemožnosť plnenia. Nemožnosť peňažného plnenia je z povahy veci vylúčená. Rovnako tak sa súd nestotožnil s procesnou obranou žalovaného o potrebe aplikácie § 450 Občianskeho zákonníka. Súd nevzhladol dôvody hodné osobitného zreteľa na zníženie náhrady nemajetkovej ujmy. Zohľadnil pritom ako k zásahu do osobnostných práv žalobkýň došlo, t.j. protiprávnym konaním žalovaného, ktorý bol v trestnom konaní kvalifikovaný ako trestný čin usmrtenia podľa § 149 ods. 1 Trestného zákona. Vzhľadom na výšku priznanej náhrady nemajetkovej ujmy pre každú žalobkyňu, súd zobral do úvahy jednak osobné a majetkové pomery žalovaného, ale rovnako tak aj pomery žalobkýň, ktorým protiprávnym konaním žalovaného bolo zasiahnuté do ich osobnostných práv a dospel k záveru o nemožnosti aplikácie § 450 Občianskeho zákonníka. Ako už bolo vyššie konštatované, žalovaný svojim protiprávnym konaním, kvalifikovaným ako trestný čin usmrtenia, nenapraviteľným spôsobom zasiahol do osobnostných práv žalobkýň, keď spôsobil smrť im veľmi blízkej osoby. Z dokazovania nevyplývalo, či žalovaný voči žalobkyniam ako sekundárne poškodeným prejavil ľútosť nad následkom svojho protiprávneho konania, či ponúkal, resp. poskytol nejakú formu pomoci v ich ťažkej životnej situácii.

31. Podľa § 262 ods. 1 C.s.p., o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

32. Podľa § 255 ods. 1 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

33. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 255 ods. 1 C.s.p. spojení s § 262 ods. 1 C.s.p. Žalobkyne mali plný úspech vo veci náhrady nemajetkovej ujmy, preto im súd priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania súd rozhodne po právoplatnosti rozsudku uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Okresný súd Bardejov, v 3 písomných vyhotoveniach (§ 362 ods.1 C.s.p.).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Podľa ust. § 365 ods.1 C.s.p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. § 365 ods.2 C.s.p. odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa ust. § 365 ods.3 C.s.p. odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).